

Labklājības ministrijas Dzimumu līdztiesības komitejas 25.sēde

Skolas iela 28, Apspriežu zāle

PROTOKOLS nr. 1

Rīgā,

2019. gada 17. aprīlis plkst. 14:00

Sēdi vada:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas (LM) valsts sekretārs, Dzimumu līdztiesības komitejas (Komiteja) vadītājs

Sēdē piedalās:

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte;

Liesma Ose,

Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte;

Ariadna Ābeltiņa, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības ārējo attiecību koordinatore (aizstāj I.Liepiņu);

Pēteris Leiškalns, biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" sociālās drošības eksperts;

Lauris Bokišs, Biedrības „Tēvi” loceklis;

Sandris Rāgs, Tieslietu ministrijas Cilvēktiesību departamenta Vispārējo cilvēktiesību nodaļas jurists;

Dace Helmane, Biedrības „Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts” izpilddirektore;

Iļona Dreģe, Aizsardzības ministrijas padomniece aizsardzības nozares jautājumos;

Dainis Papāns, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta juriskonsults;

Daina Mežeca, Ziemeļvalstu ministru padomes biroja Latvijā padomniece sociālajos jautājumos;

Baiba Vīlpa, Satiksmes ministrijas Finanšu un attīstības plānošanas departamenta direktore;

Ainars Nābels – Šneiders, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vecākais referents (aizstāj I. Slokenbergu);

Elīna Bračiņa, Ārlietu ministrijas Humanitāro jautājumu nodaļas trešā sekretāre (aizstāj S.Ginteri);

Elita Kresse, biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" padomniece ārējo sakaru jautājumos;

Sanita Rancāne-Delekolē, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta direktore;

Ilze Vārpiņa, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības lietu ministrijas Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas vecākā eksperte;

Anta Rutka-Kriškalne Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja vadītāja;

Līva Matuzele, Biedrības „Centrs Marta” politikas koordinatore;
Māris Bērziņš, Neatkarīgās policistu arodbiedrības valdes priekšsēdētājs;
Konstance Pīlēna, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes cilvēkresursu nodaļas konsultante;
Laila Balga, Biedrības „Sieviešu Tiesību institūts” valdes priekšsēdētāja
Inga Birzniece, Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vadītāja;
Edīte Kalniņa, Biedrības " Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls” valdes locekle.

Uzaicinātie dalībnieki:

Roberts Spručs,
LM parlamentārais sekretārs;
Anete Ilves, Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas juridiskā padomniece;
Kristīne Pakārkle, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskā padomniece;
Diāna Jakaite, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktore;
Dagnija Lejiņa, Digital Freedom Festival (DFF) līdzīpašniece;
Māra Jākobsons, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas viceprezidente;
Īrisa Zvagule, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas pārstāve;
Uģis Bisenieks, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības lietu ministrijas E-pārvaldes departamenta direktors;
Diāna Tiltiņa, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības lietu ministrijas Publisko pakalpojumu departamenta Projektu vadības nodaļas vecākā projekta aktivitātes koordinatore.

Sēdē nepiedalās:

Inete Ielīte, Biedrības „Latvijas Bērnu forums” valdes priekšsēdētāja;
Agnese Zīle-Veisberga, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Plānošanas nodaļas vecākā referente;
Agnese Zarīte, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja juriskonsulte.

Sēdi protokolē:

Liesma Ose, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte.

Darba kārtība:

1. Komitejā pārstāvēto nevalstisko organizāciju pārstāvju iepazīstināšana ar sevi un savām organizācijām.
2. Par digitālo prasmju nedēļā aktualizētajiem digitalizācijas jautājumiem. (*informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM)*)

pārstāvis)

3. Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas (LIKTA) aktivitātes, lai veicinātu sieviešu nodarbinātību digitālajos darbos. (*informē LIKTA Viceprezidente Māra Jākobsons*)
4. Sievietes digitālajos darbos un viņu piedāvātie digitālie risinājumi: DFF pieredze. (*informē Digital Freedom Festival (DFF) līdzīpašniece Dagnija Lejiņa*)
5. Nacionālā ziņojuma projekts par 4.Pasaules Sieviešu konferencē Pekinā pieņemto Deklarāciju un rīcības platformu un Ģenerālās asamblējas 23. Speciālās sesijas rezultātiem. (*ziņo Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākās eksperte Liesma Ose*)
6. Citi jautājumi.

Sēdes norise:

1. Komitejā pārstāvēto nevalstisko organizāciju pārstāvju iepazīstināšana ar sevi un savām organizācijām

Sēdes vadītājs, atklājot sēdi, aicina ar sevi iepazīstināt jaunus Komitejas locekļus, kas pārstāv nevalstiskās organizācijas. Par savu līdzšinējo darbību saiknē ar dzimumu līdztiesību un ieinteresētību piedalīties, kā arī par iecerēm iepazīstoties informē biedrības "Sieviešu tiesību institūts" valdes priekšsēdētāja Laila Balga, Neatkarīgās policistu arodbiedrības valdes priekšsēdētājs Māris Bērziņš, biedrības „Tēvi” pārstāvis Lauris Bokišs, biedrības „Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts” izpilddirektore Dace Helmane, biedrības "Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls" valdes locekle Edīte Kalniņa, biedrības "Centrs MARTA" politikas koordinatore Līva Matuzele.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai un jaunajiem Komitejas locekļiem novēl produktīvu iesaisti turpmākajā Komitejas darbā.

Sēdes vadītājs uzsver, ka šodienas Komitejas sēdes darba kārtībā īpaša uzmanība ir pievērsta digitalizācijas jautājumiem, kurā ir svarīgi skatīties arī no sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju perspektīvas. Tādēļ Komitejā aicināti piedalīties gan atbildīgās nozares ministrijas pārstāvis, gan nozarē darbojošos organizāciju pārstāvji. Digitalizācijas jautājumi un digitālo kompetenču attīstība dažādās sabiedrības grupās skar ikvienu nozari.

2. Par digitālo prasmju nedēļā aktualizētajiem digitalizācijas jautājumiem. (informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Publisko pakalpojumu departamenta Projektu vadības nodaļas vecākā projekta aktivitātes koordinatore Diāna Tiltiņa)

VARAM pārstāve D. Tiltiņa klātesošajiem sniedz ieskatu par VARAM darbu gan e-pakalpojumu pilnveidošanā un Latvija.lv portāla izmantošanas prasmīgā veicināšanā, gan praktiskā digitālo prasmju apmācībā dažādām sabiedrības grupām, modelējot sadzīves problēmsituāciju risinājumu un digitālās prasmes apgūstot praksē.

D.Tiltiņa prezentē pašreiz VARAM īstenotu un visā valstī ieviestu integrētu komunikācijas un mācību aktivitāšu programmu. Tā paredz integrētu pieeju: 50 dzīves situāciju komunikāciju un mācīšanu, lai spētu atpazīt dzīves situācijas, kuras ir iespējams atrisināt vienuviet internetā–portālā Latvija.lv. Augsts mācību kursu novērtējums no dalībnieku puses apliecina projekta panākumus.

Projekta rezultātā tiks sagatavoti 6000 digitālie aģenti: valsts un pašvaldību iestāžu darbinieki, tostarp valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru darbinieki, kā arī bibliotekāri, skolotāji un žurnālisti. Viņu skaits jau pašreiz sasniedz 2914 personas.

D.Tiltiņa iepazīstina klātesošos arī ar Digitālās nedēļas 2019 pasākumiem un rezultātiem. Kopumā digitālās nedēļas pasākumos piedalījušies 63% sieviešu un 37% vīriešu. Sievietes vienmēr ir bijušas aktīvākas pasākumu un apmācību apmeklētājas nekā vīrieši.

E.Kalniņa min, ka, klausoties VARAM pārstāvja sniegtajā informācijā, saklausa, ka, iespējams, vairāk jādoma un jāmērķē pasākumi uz vīriešiem, jo kā liecina, vīriešiem IKT prasmes un zināšanas būtu jāpilnveido.

VARAM pārstāvis izsaka priekšlikumu, ka nākamajā Eiropas Savienības fondu periodā, iespējams, būtu jāplāno investīcijas visās nozarēs, kas būtu vērstas uz dažādu IKT prasmju pilnveidošanu.

170419_Dzimumu
līdztiesības komitejas

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

3. Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas (LIKTA) aktivitātes, lai veicinātu sieviešu nodarbinātību digitālajos darbos (informē LIKTA Viceprezidente Māra Jākobsone)

M. Jākobsone informē, ka LIKTA misija ir saistīta ar digitālo prasmju attīstību: tās tiecas attīstīt digitālās prasmes ikvienam Latvijas iedzīvotājam; veidot izpratni par IKT nozares būtisko lomu produktivitātes, efektivitātes un konkurētspējas celšanā ikvienā tautsaimniecības nozarē un nodarbinātībā. LIKTA darba grupas: *Izglītība un digitālās prasmes* un *IKT un digitālo prasmju statistika un salīdzinošā novērtēšana*, praktiski šo misiju īsteno.

Turpmākā prezentācijā M. Jākobsone sniedz ieskatu par starptautiskā projekta WOMEN4IT (Sievietes IT jomai) aktivitāšu laikā sasniegto (projekts ilgums 3 gadi, uzsākts 2018. gada septembrī). Projekts tiek līdzfinansēts no EEZ un Norvēģijas fonda instrumenta Jauniešu nodarbinātības programmas. Tā mērķi ir (1) Izstrādāt inovatīvu pieeju jauniešu bezdarba samazināšanai; (2) Paaugstināt mācībās iesaistīto jauniešu, kas iepriekš nekur nestrādāja un nemācījās, skaitu; (3) Veicināt sieviešu interesi par IKT karjeru un iesaisti digitālajos darbos un izglītībā. Projekta vadošais partneris ir LIKTA, bet aktivitātes īsteno arī partnerorganizācijas Spānijā, Grieķijā,

Maltā, Lietuvā, Īrijā, Rumānijā. Savukārt ar ekspertīzi atbalsta tehnoloģiju izglītības asociācijas no Norvēģijas un Beļģijas. Projekta mērķa grupas ir (1) jaunas sievietes riska grupā (19-29 gadi), kuras projektā tiek informētas par izglītības un darba iespējām, kuru kompetences tiek novērtētas profilējot un tālāk seko mācības un nodarbinātība digitālos darbos; (2) jaunas meitenes (15-19 gadi), kuras projektā tiek informētas par IKT profesijām, viņu zināšanas jomā tiek novērtētas, un tām seko neformālās mācību aktivitātes. Plānots, ka projektu noslēdzot, Latvijā 10,000 jaunieši tiks informēti par digitālās karjeras iespējām; 350 darba devēji tiks iepazīstināti ar inovatīvajiem risinājumiem; 1,000 jaunām meitenēm un sievietēm tiks veikts prasmju un zināšanu novērtējums ar profilēšanas rīka palīdzību; 700 mērķa grupas dalībnieki piedalīsies mācībās un praksē uzņēmumos.

Projekta ietvaros ir veikts pētījums, lai identificētu darba devēju šī brīža un nākotnes vajadzības, kā arī izstrādātu digitālo darbu profilus. Turpmāk sadarbībā ar darba devējiem un mācību speciālistiem tiks definētas nepieciešamās prasmes un digitālās kompetences identificētajiem digitālo darbu profiliem; izstrādāts tiešsaistes nodarbinātības profilēšanas rīks, lai identificētu lietotāja esošās prasmes, kompetences un pieredzi, un salīdzinātu to ar izstrādātajiem digitālo darbu profiliem. Tiks izstrādātas personalizētas digitālās nodarbinātības karjeras attīstības ceļu kartes, lai noteiktu individuālas mācību vajadzības, kas nepieciešamas, lai apgūtu digitālās kompetences, sociālās un citas darbā nepieciešamās prasmes.

Projektā plānots, ka tiks veidota nacionāla līmeņa partnerība ar darba devējiem, lai veicinātu digitālo darbu popularitāti darba ņēmēju – sieviešu vidū.

Mērķauditorijai tiks piedāvāts 160 stundu intensīvs jaukta tipa mācību kurss, atbilstoši dalībnieku uzrādītajiem rezultātiem kompetenču novērtējumā un izvēlētajā mācību attīstības virzienā. Sadarbībā ar darba devējiem un nodarbinātības aģentūrām tiks izstrādāta lietotāja mācību, prasmju un pieredzes atzīšanas sistēma. Tāpat tiks veidota darba pieteikumu un atbalsta (mentoringa) sistēma, lai individuāli palīdzētu ikkatram ceļā no bezdarba līdz pirmajiem veiksmīgajiem soļiem digitālo darbu jomā.

Vēl M. Jākobsone informē par darba devēju tiešsaistes aptaujas “Par darbaspēka digitālo prasmju pilnveides nepieciešamību” rezultātiem. Starp tiem – identificētas tās digitālās prasmes, ar kurām apveltītus darbiniekus organizācijai bija grūtības atrast pēdējos gados. Tās ir *datu analīze, darbs ar datubāzēm, problēmsituāciju risināšana, IT pakalpojumu un infrastruktūras pārvaldības procesu organizēšana un uzturēšana*.

No darba devēju viedokļa pieprasītākie digitālie darbi ir *IT Atbalsta pakalpojumu sniedzējs, Digitālo mediju speciālists, Mājaslapu izstrādātājs, Datu aizsardzības speciālists*.

Noslēgumā M. Jākobsone aicina komitejas locekļus sadarboties attiecībā uz sieviešu iesaisti digitālajos darbos, informējot, konsultējot un novērtējot topošos profilēšanas rīkus.

Jautājumi:

Par digitālo darbu specifiku un prasmju apmācību jautā biedrības „Tēvi” pārstāvis L.Bokišs. Viņa komentārs ir par to, cik vienkāršas vai sarežģītas prasmes attīstāmas, lai neveidotu „mašīnrakstītājus” ar datoru. M. Jākobsone atbildē skaidro darba devēju pieprasījumu pēc informācijas ievadišanas, apmācāmo pamatprasmju trūkumu, savukārt Ī.Zvagule piebilst, ka mācības ar NEET mērķa grupas meitenēm sākas tajā

prasmju līmenī, kurā viņas atrodas – bieži tas ir tikai sociālo tīklu izmantošanas līmenis.

LIKTA -
17.04.2019_LM.pptx

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai un iesaistīties sadarbībā.

4. Sievietes digitālajos darbos un viņu piedāvātie digitālie risinājumi: DFF pieredze - informē Digital Freedom Festival (DFF) līdzīpašniece Dagnija Lejiņa.

D. Lejiņa, prezentāciju uzsākot, iepazīstina ar savām uzņēmējas aktivitātēm reputācijas vadības uzņēmumā Lejiņa & Šleijers, DFF un „Oratore” projektā. Viņa akcentē, ka digitālajā biznesā pasaulē dominē vīrieši. Bet izvirzot mērķi festivālā panākt sieviešu un vīriešu – runātāju 50:50 pārstāvniecību, tas izdevies – mērķtiecīgi uzrunājot sievietes aktīvistes un iedvesmotājas digitālo darbu un risinājumu jomā. D.Lejiņa atzīst, ka joprojām nepieciešams strādāt pie sieviešu skaita palielināšanas IKT izglītībā un IKT nozarē, un šajā kontekstā kā savu un savu kolēģu ieguldījumu min gan darbu sieviešu kā intervējamo ekspertu skaita veicināšanā – jo ekspertīze ir, bet sievietes mazāk prasmīgi caurmērā sevi izceļ un slavē. Kā svarīgu un jaunu iniciatīvu, D.Lejiņa min „Oratores brokastis”, kur pati nodarbojas ar publiskās runas treniņiem sievietēm.

Faila
21092018_Oratores I

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

5. Nacionālā ziņojuma projekts par 4.Pasaules Sieviešu konferencē Pekinā pieņemto Deklarāciju un rīcības platformu un Ģenerālās asamblejas 23. Speciālās sesijas rezultātiem (ziņo Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte Liesma Ose)

L. Ose pateicas klātesošajiem un viņu kolēģiem par ieguldījumu ziņojuma tapšanā un īsi izklāsta ziņojuma formāta prasības, kuras atšķirās no iepriekšējo ziņojumu struktūras, izstrādes procesa un sasniegumu izklāsta. L.Ose sniedz ieskatu par Ziņojumā minētajiem sasniegumiem, kā arī izaicinājumiem nākamajā periodā. Nacionālie ziņojumi tiks izmantoti par pamatu ANO Eiropas Ekonomiskās komitejas reģionālajam ziņojumam, kurš tiks prezentēts oktobra beigās ANO Reģionālo

pārskatu sanāksmē Ženēvā. Tāpat Nacionālie ziņojumi tiks izmantoti kopējā sintēzes ziņojumā ANO Sieviešu statusa komisijas 64.sesijai, kas notiks 2020. gada martā.

prezentacija_Pekinas
25_zinojums_170419

Jautājumi:

L. Balga uzsver nepieciešamību pēc bāzes finansējuma dzimumu līdztiesības politikas īstenošanai. I. Alliks atbildot nosauc valsts finansētas 2,5 amata vietas šīs politikas jomas koordinācijai un īstenošanai, jautājot par pasākumiem, kādiem būtu nepieciešams papildus finansējums.

A.Ilvess jautā, cik saistošas Latvijai ir ANO reakcijas uz ziņojuma saturu sekas. I.Alliks atbild, ka ANO Eiropas Ekonomiskā komiteja šādus nacionālos ziņojumus izmanto kā avotus globālajam monitoringa ziņojumam un cita veida informāciju no dalībvalstīm parasti nepieprasa.

Nolemj:

Konceptuāli Apstiprināt Nacionālo ziņojumu par 4.Pasaules Sieviešu konferencē Pekinā pieņemto Deklarāciju un rīcības platformu un Ģenerālās asamblejas 23. Speciālās sesijas rezultātiem.

6. Citi jautājumi.

Anta Rutka-Kriškalne informē, ka ĀM 2018. gada decembrī iesniedza *Latvijas Republikas konsolidēto ceturto, piekto, sesto un septīto kārtējo ziņojumu par ANO 1979. gada Konvencijas par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu izpildi par laika posmu no 2005. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim*, līdz ar to īpaši uzrunā klātesošos NVO pārstāvjus, kam ir iespēja un parasti tiek aicināti gatavot ēnu ziņojumu. Ziņojumam būtu jābūt gatavam vasarā. E.Kalniņa min, ka šāda ideja ir apsvērta. I.Alliks atbalsta ēnu ziņojuma nepieciešamību, bet uzsver, ka svarīgi, lai abos ziņojumos būtu ietverta reālā situācija un tie diametrāli neatšķirtos.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

Sēdi beidz plkst. 16:00.

Komitejas priekšsēdētājs

I.Alliks

Protokolēja

L.Ose